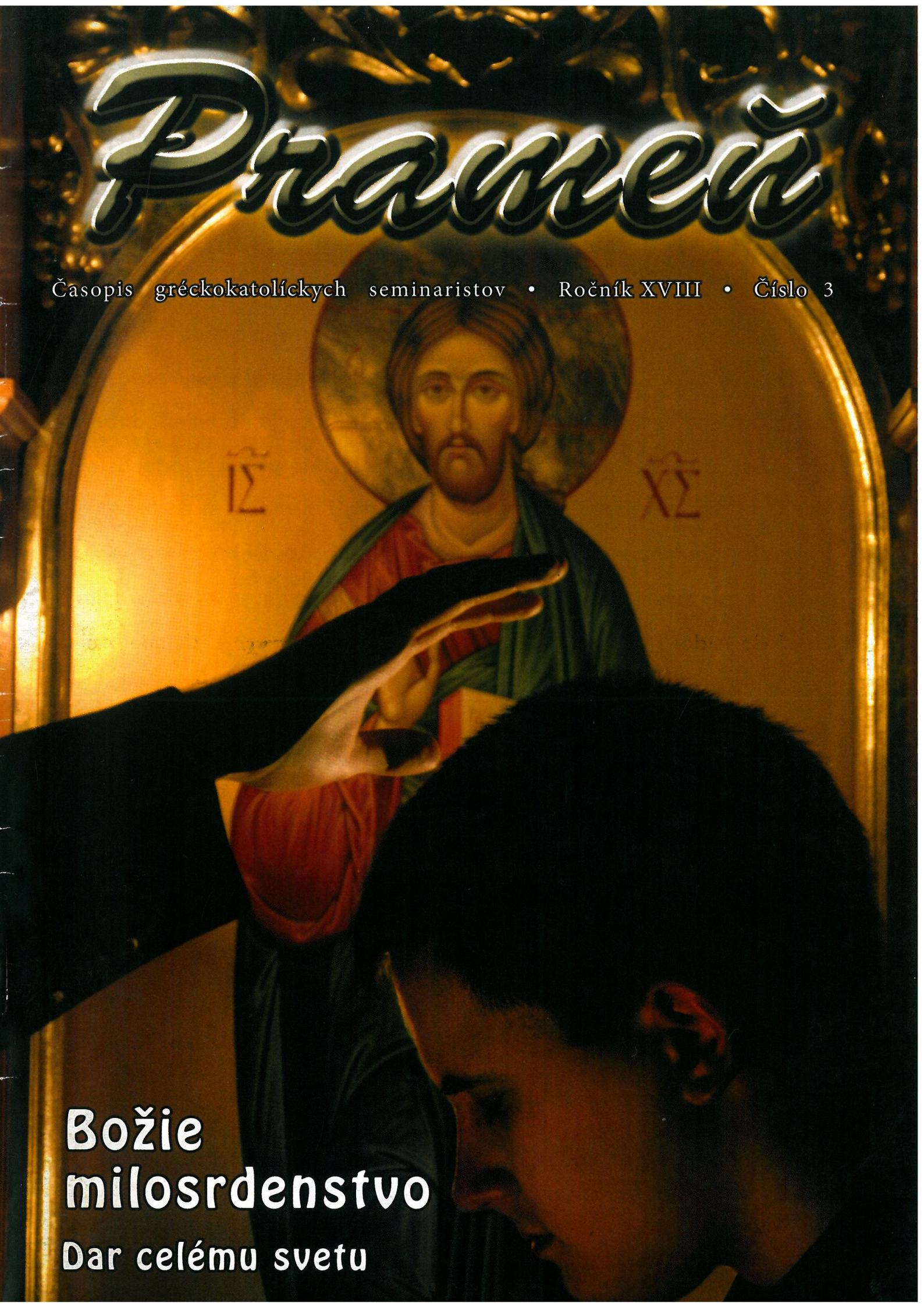

Drameň

Časopis gréckokatolíckych seminaristov • Ročník XVIII • Číslo 3

**Božie
milosrdenstvo**
Dar celému svetu

Slovo na deň Pánovej Paschy

Kto je zbožný a miluje Boha, nech sa teší z tohto nádherného víťazstva. Rozvážny služobník nech s radosťou vojde do radosti svojho Pána. Kto sa namáhal – postil, nech teraz príjme denár (Mt 20, 13). Kto pracoval od prvej hodiny, nech dostane náležitú odmenu. Kto prišiel po tretej, nech slávi sviatok s vd'ačnosťou. Kto prišiel po šiestej, nech sa nezmieta v pochybnostiach, lebo nestratí nič. Kto sa zatúlal a prišiel až o jedenástej, nech pristúpi a nech sa nestrachuje. Lebo náš Vládca je nadmieru dobrý: prijíma aj posledného ako prvého. Utešuje toho, kto prišiel o jedenástej, ako toho, kto pracoval od prvej hodiny. Nad posledným sa zmilúva a prvého odmeňuje. Aj tomu dáva, aj tamtoho obdarováva. Prijíma skutky, víta zámery, dobré diela si ctí, chváli dôslednosť. A tak vojdite všetci do radosti nášho Pána! [...] Kristus vstal z mŕtvych a démoni boli zvrhnutí. Kristus vstal z mŕtvych a anjeli jasajú. Kristus vstal z mŕtvych a v hrobe niet mŕtveho. Lebo Kristus, ktorý vstal z mŕtvych, je „prvotinou zosnulých“ (1 Kor 15, 20). Jemu sláva a moc na veky vekov. Amen.

Sv. Ján Zlatoústý

Všetkým čitateľom a dobrodincom časopisu Prameň vyprosujeme požehnané prežitie sviatkov Vzkriesenia nášho Pána Ježiša Krista!

To vám prajú
redakčná rada časopisu Prameň,
predstavení a seminaristi GKS.

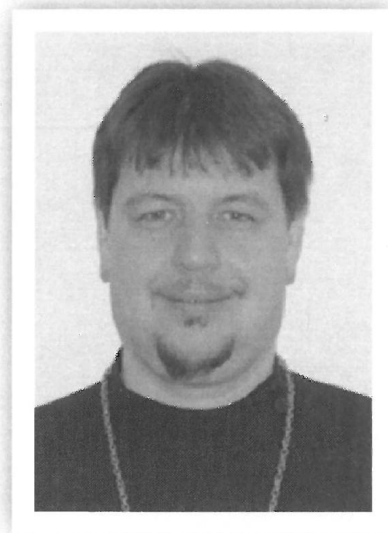

*Z*ažili ste už úsvit veľkonočného rána? Určite áno. Ranné svitanie... prebudzajúci sa spev vtákov... Da voskresnet Boh... a zvony po niekoľkodňovej odmlke... V úžasnej atmosfére, ktorú prežívame, sa neraz od radosti a dojatia z Božej blízkosti tisnú do očí slzy. Boh vstáva z mŕtvych. Vo svojej veľkej láske a vo veľkom milosrdenstve na nás nezabúda.

Slávenie Paschy je naším vyznaním viery. Raz sa ma jeden z mojich synov pýtal na oslavu sviatkov Pánovho vzkriesenia: „Oci, prečo to robíme?“ Mal som len jednu odpoveď: „Pretože veríme“. On sa však pýtal ďalej: „Ale prečo to robíme tak neobyčajne?“ „Pretože to, čomu veríme, je neobyčajné, výnimočné, hodné veľkej oslavy. Veľkej oslavy veľkého Boha. nášho Boha“.

Pre mňa samého je to každý rok nové zblíženie s Ježišom v jeho utrpení a smrti. A to potom vedie k vzkrieseniu a novému životu. Vzkriesený Kristus chce premieňať naše životy. Každý deň ich naplňovať niečím, z čoho žijeme, odkiaľ berieme silu, zmysel života, jednoducho, čím dýchame.

Evanjelium týchto dní nám prináša radostnú zvesť, správu o záchrane, Božej láske a jeho milosrdenstve. Ježiš nás svojou smrťou na kríži a svojím vzkriesením chce naplniť pokojom, šťastím, chce nás zachrániť

pre večnosť. Náš vzťah s Bohom je to, čo nás urobí šťastnými a hlavne zachránenými pre večnosť. Boh očakáva, že to budeme nielen vedieť, ale budeme aj podľa toho žiť. Očakáva, že budeme na neho myslieť. Že si naň nájdeme čas, že ho uprednostníme pred inými. Že bude prvý, keď budeme chcieť zo svojho života niečo zdieľať, že bude prvý, keď budeme chcieť niekoho poprosiť o pomoc, že bude prvý počuť o našich starostiach, že bude prvý, keď...

Nech aj toto číslo Prameňa vás povzbudí k veľkej oslave vzkriesenia nášho Pána, nech vás povzbudí vojsť do nového života s Kristom, do jeho lásky skrze jeho veľké milosrdenstvo.

Dajme Bohu v našich životoch priestor!

Christos voskrese!

o. Marek Belej

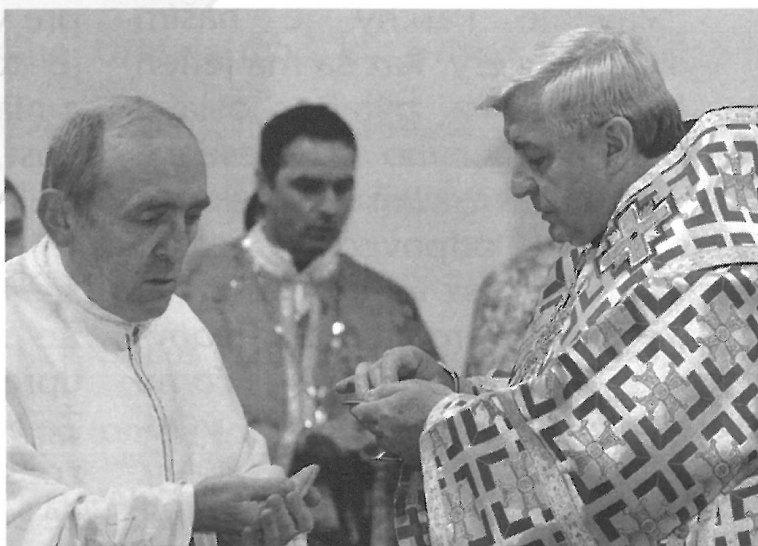
o. Marek Belej
prefekt

Bleskovky

Až z Ríma k nám zavítal páter Ľudovít Melo OP, ktorý nás v dňoch 20. – 22. januára sprevádzal duchovnou obnovou na tému Hriech a pokánie. Otec Melo nám sprostredkoval svoje bohaté skúsenosti, ktoré získal počas pôsobenia v úlohe pápežského penitenciára (spovedníka) v Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme.

Počas fatimskej soboty 4. februára sme putovali na dve z našich pútnických miest – do Ľutiny a Michaloviec, kde sa konalo stretnutie zasvätených osôb s ich biskupmi. V Michalovciach sme mali možnosť uctiť si aj ostatky sv. Cyrila – vierozvestca, ktoré vo februári a v marci putovali po farnostiach Košickej eparchie.

Gréckokatolícka teologická fakulta PU usporiadala v sobotu 11. februára ples v univerzitnej jedálni na Ulici 17. novembra 13. Nechýbali na ňom ani naši seminaristi.

V sobotu 3. marca nás navštívili predstavení z Collegium Orientale, ktoré sídli v meste Eichstätt (Nemecko) a porozprávali nám o svojom živote a možnostiach štúdia v ich inštitúte.

V nedeľu 4. marca sa bratia najmä z Košickej eparchie zúčastnili na slávnosti v Katedrálnom chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky v Košiciach, kde si vladyka Milan za prítomnosti množstva biskupov, kňazov, politikov a veriaceho ľudu s vďakou pripomínal 20. výročie biskupskej vysviacky a 15. výročie vzniku vtedy ešte Košického apoštolského exarchátu.

18. marca v Štvrtú pôstnu nedeľu v seminárnej kaplnke prijali bratia štvrtáci z Prešovskej archieparchie obrad prvého stupňa nižšieho svätenia – postriženija z rúk prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ. Týmto obradom boli prijatí do duchovenstva a ustanovení do služby čteca, pivca a sviščenosca. Bratia štvrtáci z Košickej eparchie boli

postrihnutí ešte počas vianočných prázdnin 28. decembra na Sviatok svätého apoštola, prvomučeníka a archidiakona Štefana v Katedrálnom chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky v Košiciach.

Vo sviatok Zvestovania Presvätej Bohorodičky 25. marca sme strávili s bratmi šiestakmi rozlúčkový večer. Chvilú spomienok na ich formáciu v seminári nám pripravili bratia tretiaci.

Rozhovor s bratmi šiestakmi nájdete na stranách 22 - 27.

KATASTROFICKÝ HAPPYEND

*N*eviem, koľkí z vás videli aspoň jeden z novodobých katastrofických filmov natočených v niektorom zo svetových filmových štúdií. Ja sám viem o niekoľkých. Bez preháňania môžem povedať, že ich bolo už snád' niekoľko desiatok. Aj keď sú všetky takmer podobné, najnovší sa líšil v jednej podstatnej skutočnosti. Ako jediný operoval s presným dátumom konečnej kataklizmy ľudstva, ak to chcete inak, konca sveta. Týmto dátumom by mal byť podľa filmového spracovania a nájdeného mayského kalendára práve rok 2012. Zaiste zaujímavý dátum i kinematografické spracovanie prinútilo ľudí, najmä v zahraničí, aby naplnili mnohé chrámy.

Otázka naplnenia časov, konca sveta a druhého príchodu Ježiša Krista, rezonuje v Cirkvi od jej počiatkov. Už samotní apoštoli veľmi vážne riešili túto otázku medzi veriacimi, ktorí očakávali skorý príchod nášho Pána. Celá kniha Zjavenia evanjelistu Jána je obrazom udalostí apokalypsy a apoštol Pavol vo svojich listoch na niekoľkých miestach rieši v jednotlivých cirkvách práve tento problém; či nastane druhý príchod Božieho Syna a ak áno, kedy to bude a čo ho bude predchádzať. Od týchto čias už povstalo množstvo falošných prorokov, vizionárov a vodcov siekt, ktorí s istotou predpovedali koniec sveta i jeho presný dátum. Nechcem však ďalej zachádzať do podrobností v kritizovaní týchto samozvaných poslov, to istotne nie je mojím cieľom.

Chcem upriamiť pozornosť niekam celkom inam. Zamýšľal som sa nad otázkou, prečo tento film naplnil nielen kinosály, ale i mnohé chrámy v celom svete?!. Odpoveď som po uzretí tohto filmového diela objavil veľmi rýchlo. Bol to prirodzený a úplne obyčajný ľudský strach. Strach z konca ľudskej existencie - života a z konca nášho sveta.

Prečo tento strach? Ved' aj keď by náš svet postihla apokalypsa takýchto či podobných rozmerov, alebo by Božia prozreteľnosť učinila celkom iný zánik sveta, istotne by to nebol koniec sveta ako takého. Ako kresťania vieme a veríme, že existuje svet iný. Či už si ho nazveme rajom, nebom, nebeským kráľovstvom alebo Božou prítomnosťou, je to ten svet, pre ktorý bola stvorená práve naša duša. A tu je druhý dôležitý moment, ktorý odlišuje skutočných kresťanov od iných náboženstiev sveta. Duša všetkých ľudí nie je závislá na materiálnych podmienkach hmotného sveta, pretože bola Bohom stvorená ako nesmrteľná. Pre naše duchovné bytie by koniec hmotného sveta nemal znamenať pohromu, a teda nemá byť ani dôvodom pre strach. Lenže určujúci je bod, v akom stave sa naša záruka pre nesmrteľnosť nachádza. Či je to nesmrteľnosť ustanovená pre večnú

blaženosť, či odsúdená na večné zatratenie. A teraz by sme sa mali začať viac báť toho, v akom stave sa nachádza naša duša, ako by dopadla pri poslednom Božom súde a kde by bolo jej miesto vo večnosti. No ale aj tak tu stále nie je miesto pre strach a určite by sme nemali prepadať beznádeji, pretože vieme, že máme oprávnenú nádej na záchranu a život vo večnej Božej prítomnosti. Túto nádej nám zabezpečil Ježiš Kristus už pri svojom prvom príchode naplnením diela spásy. Je už len na nás, či túto nádej (ktorú nám dáva život v Kristovi skrze Božie slovo, sviatosti a spoločenstvo Cirkvi) prijmeme, alebo sa jej obrátíme chrbtom a vrhneme sa do bezhlavých modlitieb o našu záchranu až v hodine dvanástej.

Ak sa odovzdáme do života naštepeného na Krista, nebudeme sa už viac musieť báť konca sveta a ani nášho osobného súdu. Budeme ho už len s radostným srdcom deň za dňom túžobne očakávať. Ak teda budem bez strachu žiť práve takýto každodenný čas svojho pozemského putovania, smelo sa smiem odovzdať Božiemu milosrdenstvu a vychutnávať si plnosť Božej lásky k človeku.

Mikuláš Jančuš, 4. ročník

MILOSŤ BEZ HRANÍC

Nič isté

Nik nemôže povedať, že v tomto živote je niečo úplne isté, samozrejmé. Pozrime sa na jeden jediný deň. Ráno precitám zo spánku a otvorím oči. Ak mám chuť a čas, pozdvihnem svoju myseľ k Bohu. Posadím sa a chvíľu zotrávam v modlitbe. Takto posilnený vykočím z postele do nového dňa. Prvý krok býva krokom z postele. Zdá sa, že v tomto dni som ešte nič nevykonal. Je ráno. A navyše som nevyšiel zo spálne. No všetko, čo som doteraz predsa len urobil, mi jednoducho dovolil urobiť Boh. On sa stará, aby som sa prebudil k novému dňu. Koľkí sa dnes neprebudili? Obraciam sa k Bohu. Na prvý pohľad sa zdá, že to robím ja. Modlím sa ja, no k modlitbe ma predsa pozval Boh. Koľkí sa modliť nevedia a koľkí Boha ani nepoznajú? Nezáleží na tom, či som v plnej sile, alebo som oslabil chorobou alebo starobou. Môj život a každý jeden deň je Božia milosť.

Mám nový deň

V jednej z ulíc New Yorku sa stala takáto príhoda. Manželský pár kráčal skoro ráno do práce. Z hromady papierových škatúl vedľa odpadkového koša sa priamo pred ich očami vyhrabal bezdomovec. Zvráskavená tvár, brada a špinavé oblečenie. Len čo sa vymotal z kopy vysokej asi meter, zasiahol jeho okolie nepríjemný zápach. Kým všetci odvracali zrak, udivený manžel sa zadíval do jeho tváre. Pohľady sa im stretli a úspešný muž si všimol, že bezdomovec sa usmieva. Upozornil na to manželku. Keďže

bolo len čosi nad nulou, a bezdomovec sa očividne práve zobudil, muž nevydržal a položil mu otázku: „Človeče, prečo sa usmievate?“ Odpoveď, ktorá sa neskôr stala prvou modlitbou dňa manželov, znela: „Mám nový deň!“

Slobodná (ne)láska

Osobitným prejavom Božej milosti je milosrdenstvo. Prejavuje sa v jeho veľkorysosti voči človeku. Prvotný prejavom Božej dobroty je, že človeku dáva slobodu. Stvoril ho len a len z lásky a túži byť milovaný. Lásku si nevynucuje; dúfa v ňu a dáva možnosť rozhodnúť sa, či ho milovať budeme. Láska z donútenia už totiž láskou nie je. No človek sa voči Božej túžbe stáva ľahostajným. Neraz jej odporuje, zneužíva slobodu na HRIECH.

Chcem byť Bohom

Hriech je známy každému. „Nerobím dobro, ktoré chcem, ale zlo, ktoré nechcem“ (Rim 7, 19), sťažuje sa apoštol Pavol Rimanom. Voľba hriechu je voľbou proti Bohu. Skutkom, myšlienkou alebo túžbou mu oznamujem, že dávam prednosť čomukoľvek inému pred ním.

Návyk konať zlo sme získali od našich prarodičov. Človek chcel byť ako Boh. Už v raji neposlúchol jediný príkaz Stvoriteľa: „Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš“ (Gn 2,17). Bol to Adam, ktorý prežíval s Bohom taký dôverný vzťah, že bol jeho priateľom. Neuposlúchnutím sa však priateľstvo narušilo. Dôvera, ktorú mal k Bohu, zhasla a od chvíle neposlušnosti bol človek ako Boh.

Spoznal, čo je dobro a zlo. Spoznal to bezpečne, ale bolo neskoro. To, čo poznám z biblického príbehu, sa úplne zhoduje s mojím životom.

Adam, vyhnaný z raja pre pokrm, sa posadil pred rajskou bránou a bolestne nariekal: „Čo som to urobil, ja nešťastník? Čo mi v raji chýbalo? Len jeden príkaz mi dal Pán. Ani ten som nezachoval. Vlastnou vinou som stratil všetky dobré“. Takto náš obrad opisuje v liturgickom texte Syropôstnej nedele stav Adama po tom, ako musel pre hriech opustiť raj. Rajom nie je nič iné ako spomínané priateľstvo s Bohom. Splnilo sa to, čo Adamovi predpovedal Boh – do dejín ľudstva vstúpila smrť (porov. Rím 5, 12). Raj bol hriechom zatvorený a pre moju nerozumnosť som sa sám odlúčil od Božej lásky.

Kde sú kľúče raja?

Avšak Božia láska je nekonečná. Jeho zľutovanie má len jedinú hranicu. Je ňou môj postoj. Veď žiadnemu z kajúcnikov, ktorý sa k

Bohu úprimne obráti, nemôže neodpustiť. Iba hriech, ktorý neľutujem, odpustený nebude. Všetko ostatné zlo sa utopí v mori Božej dobroty, ktoré sa volá Božie milosrdenstvo.

Aj v textoch spomínanej nedele sa uvádza toto Adamovo i naše volanie: „V tvoju dobrotu, Láskyplný, skladám svoju nádej. Ty si ma stvoril z hrudy zeme. Odej ma svojím milosrdenstvom. Z rúk nepriateľa ma vytrhni a zachráň“. Miest, kde sa spomína milosrdenstvo, je v našom obrade toľko, že ich výpočet by sa zrejme nezmestil ani do troch ročníkov nášho časopisu.

Cieľ milosti a milosrdenstva je zameraný na moju spásu. Lebo vieme, že Boh miloval svet až tak, že poslal svojho jednorodeného

Syna, aby nezahynul nik, kto uverí v neho, ale aby mal večný život (porov. Jn 15, 5). Smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista je oporným bodom Božieho milosrdenstva.

Zmierenie

Túto skutočnosť nám predstavuje už Starý zákon. Aj pri letmom pohľade do knihy Levitikus zisťujeme, že zmierenie má veľmi dôležitú úlohu. Po tom, čo človek prestúpi Pánov príkaz, má oľutovať svoj skutok a obetovať predpísanú obeť. Táto obeť nie je ale dokonalá, lebo človekovi nezvestuje odpustenie. A tak tí, čo obetujú, obetujú s vedomím, že s odpustením ich priestupku to nemusí byť také jasné.

Najdokonalejšou obeťou je obeť Kríža. Ježiš Kristus raz a NAVŽDY svojou vlastnou krvou vošiel do nebeskej Svätyne, aby nám získal večné vykúpenie (porov. Hebr 9, 12). V Ježišovi sme zmierení s Bohom. Sviatok Božieho milosrdenstva sa oslavuje hneď po nedeli Paschy – slávneho vzkriesenia Pána a Boha nášho Ježiša Krista, pretože je to najdôležitejší plod jeho vykúpenia.

Na vlnách milosrdenstva

Pozdvihnime svoje mysle v tomto svätom čase. Aj keď v našom pozemskom živote nie je skoro nič isté, predsa len sa môžeme oprieť aspoň o jednu skutočnosť. Tú najradostnejšiu: Božia láska sa chce dotknúť našich životov. Už netreba mať strach pred Bohom.

Lebo niet hriechu, ktorý by nemohol byť odpustený, ak o to prosíme. Kríž nemusí byť znamením pozemských útrap. Už vôbec nie je Božím trestom. Všetko má slúžiť nanaše obrátenie sa k milosrdenstvu, ktoré nemá hraníc. Toto milosrdenstvo nie je ako naše. Nie je len do päťdesiateho, stého či tisíceho odpustenia. Božie milosrdenstvo je tu pre nás kedykoľvek. Na druhej strane je potrebné si všimnúť, že milosrdenstvo nie je dobré zneužívať. Aj naše obrátenie k Bohu má byť stále úprimnejšie a náš kresťanský život s Božou pomocou čoraz jasnejší.

Kedykoľvek zatúžiš po živote s Bohom, no spoznáš svoje previnenia voči láske k nemu, blížnemu, alebo sebe – zver sa milosrdnému Otcovi, ktorý pre bolestné umučenie a smrť svojho jediného Syna môže odpustiť tvoje hriechy. Veď Božie milosrdenstvo je jeho dielom mojej záchrany.

Pavol Burda, 4. ročník

NESENÝ DŮMŮV V BOŽEJ NÁRUČI

Dňa 18. 4. 2012 uplynie rok od smrti o. Jozefa Šašalu. Mal som tu česť stráviť s ním sedem rokov formácie v kňazskom seminári. Prežili sme veľa radostných chvíľ, lebo bol človekom, ktorý mal veľký zmysel pre humor a rád sa smial. Spomienok na takéto chvíle mám najviac. Avšak často sme rozprávali aj o vážnych témach, ktoré nás oboch trápili. Počas jeho choroby sme sa kvôli vzdialenosti stretávali pomerne málo. Práve z tohto obdobia mi v súvislosti so Sviatkom Božieho milosrdenstva utkvel v pamäti náš rozhovor. Bolo to počas každomesačnej duchovnej obnovy v seminári. Navštívil som ho vtedy v jeho izbe. Bol ako vždy vyrovnaný a napriek bolestiam pohostinný, pozorný a veselý. Okrem iného som mu povedal, že obdivujem statočnosť a pokoj, s akým prijíma svoju chorobu. Že je pre mňa veľkým povzbudením. Na moje slová mi on odpovedal: „Vieš, Martin, každý deň je pre mňa kráčaním okolo okraja priepasti. Každú chvíľu mi hrozí, že sa zrútim buď do priepasti zúfalstva, alebo sa vrhnem do Božej náruče plnej lásky“. Tí, ktorí ho videli trpieť a niesť svoj kríž, mohli vidieť a zakúsiť, že sa v každom okamihu vrhal do Božej náruče. V chorobe spoznal veľkosť Božej lásky, Božieho milosrdenstva. Spoznal pohľad milosrdného Ježiša, pohľad plný lásky, ktorý ho bezhranične miluje v jeho chorobe a plní skrze neho svoj plán v tomto svete. Pán Ježiš sv. Faustína povedal: „Nech sa nebojí priblížiť ku mne žiadna duša, hoci by jej hriechy boli ako šarlát. Moje milosrdenstvo je také veľké, že za celú večnosť ho nepochopí žiaden rozum, ani ľudský, ani anjelský. Všetko, čo jestvuje, vyšlo z vnútra môjho milosrdenstva. Každá duša bude po celú večnosť rozjímať o mojej láske a o mojom milosrdenstve vo vzťahu ku mne. Sviatok milosrdenstva vyšiel z môjho vnútra“. Pri spomienke na Sviatok Božieho milosrdenstva a svedectvo o. Jozefa uverme aj my, že Kristus nás nekonečne miluje v každom (!) okamihu života. Že nás miluje v našom hriechu, v našej chorobe, v našom stave a vrhajme sa s veľkou dôverou do jeho milosrdného náručia. Uverme a prežijeme hĺbkou tajomstva, že neexistuje nič, čo by mohlo Bohu zabrániť, aby nás miloval, aby sme aj my mohli milovať jeho.

Martin Terkanič, absolvent

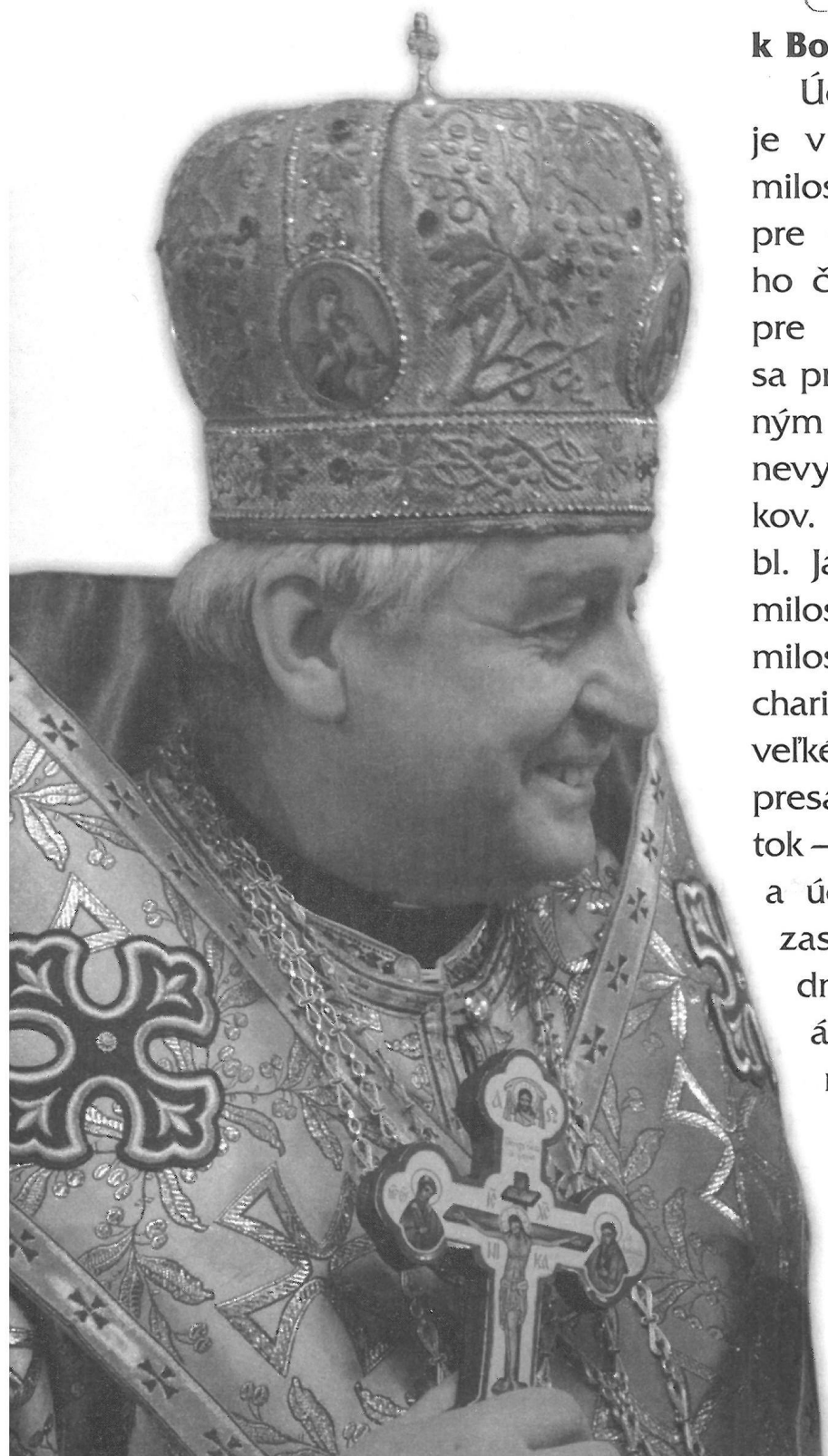
BOŽIE MILOSRDENSTVO DAR PRE CELÝ SVET

Boh ide v ústrety každému kajúcnikovi. Svojou milosrdnou láskou potešuje, odpúšťa a dáva nový život. V tomto radostnom čase vám prinášame rozhovor s vladykom Jánom Babjakom SJ,

prešovským arcibiskupom a metropolitom, ktorý je horlivým šíriteľom posolstva Božieho milosrdenstva.

*O*tec arcibiskup a metropolita, aký je váš vzťah k Božiemu milosrdenstvu?

Úcta k Božiemu milosrdenstvu je v ostatných rokoch najväčšou milosťou a najväčším Božím darom pre Cirkev, pre každého veriaceho človeka i pre mňa. Je darom pre celý svet. Veď táto úcta sa pre mnohých ľudí stala záchranným pasom a cestou do neba, nevynímajúc ani veľkých hriešnikov. Zažili sme nezabudnuteľného bl. Jána Pavla II., pápeža Božieho milosrdenstva, ktorý tento prameň milosti otvoril pre celý svet. Bol to charizmatický človek, ktorý napriek veľkému odporu (aj vo Vatikáne), presadil v Cirkvi múdro nový sviatok – Nedeľu Božieho milosrdenstva a úctu k Božiemu milosrdenstvu zasial po celom svete. Pozrite sa dnes na Lagievniky, na sanktuárium v Krakove. Aké mohutné je toto žriedlo Božej lásky, z ktorého vyviera toľko lásky, odpustenia, milosrdenstva pre všetkých, ktorí ho navštívia. Po vytvorení Gréckokatolíckej metropolie sui iuris

mi napadla myšlienka, či by sme my, gréckokatolíci, nemohli putovať do sanktuária v Lagievnikach samostatne. Bude to veľké povzbudenie pre kňazov i veriacich a budeme si môcť celý program sami režírovať, najmä archijerejskú sv. liturgiu i ostatné časti programu.

Prezradíte nám, kde alebo akým spôsobom ste získali vzťah k Božiemu milosrdenstvu?

Na KBS sa hovorilo o Lagievnikach v súvislosti s púťou Rádia Lumen, ktoré som mal na starosti niekoľko rokov. Povedal som, že na ňu pôjdem s pútnikmi aj ja. Tak som sa asi od roku 2006 začal na tejto veľkolepej púti zúčastňovať pravidelne. Je to veľká sila. Iste, Božie milosrdenstvo zažíva každý veriaci kresťan katolík pri každej sv. spovedi. V sanktuáriu v Lagievnikach je to oveľa mocnejšie. Okrem toho som sa zúčastnil na kongrese o Božom milosrdenstve vo Veľkom Balogu a minulý rok aj na Druhom svetovom kongrese Božieho milosrdenstva v Poľsku v Krakove.

Má odkaz Božieho milosrdenstva stále čo povedať človekovi dnešnej doby?

Pýtate sa ma, či má odkaz Božieho milosrdenstva stále čo povedať človekovi dnešnej doby? Odpoveď je jednoznačná. Pravdaže má čo povedať každému človekovi, veď všetci sme biedni hriešnici

a ako by sme chceli obstáť pred Bohom, ak nie prostredníctvom jeho veľkého milosrdenstva?

Ako sa utiekate k Božiemu milosrdenstvu vy osobne?

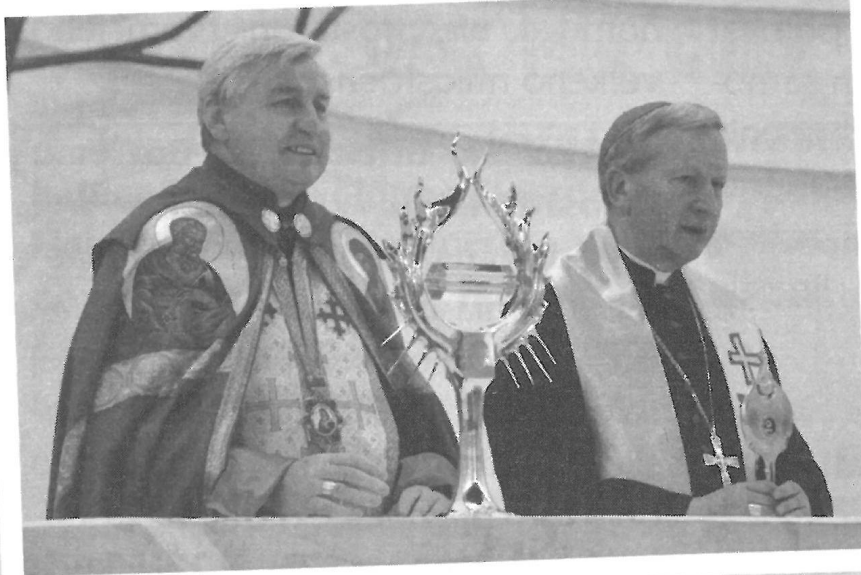
V prvom rade som asi pred piatimi rokmi dal namaľovať obraz Božieho milosrdenstva do mojej súkromnej kaplnky na arcibiskupskom úrade. Odvtedy sa pred týmto obrazom pravidelne modlím. V dennom programe sa celá ABÚ kúria a všetci laickí zamestnanci pravidelne modlíme Korunku Božieho milosrdenstva o 15.00 hod. Ale ja osobne si neviem bez tejto modlitby predstaviť ani zakončenie každého dňa v kaplnke neskoro večer. Čerpám z nej veľkú silu a odkedy sa ju pravidelne modlím, mnohé moje trampoty sa vyriešili.

V čom vidíte dôležitosť tejto modlitby?

V osobnom pokornom postoji človeka voči Pánu Bohu. Táto modlitba ničí pýchu človeka a stavia ho do pokory pred Bohom. A to je ten najsprávnejší postoj. Lebo Boh sa pyšným protiví a pokorným dáva svoju milosť.

Mohli by ste priblížiť našim čitateľom najkrajší dotyk milosrdenstva vo vašom živote?

Ide o dotyky v hĺbke duše a tie sa nedajú opísať slovami. Ale môžem povedať, že pokora pripravuje tieto Božie dotyky s človekom.

Pozrite sa, ak sa dlhý čas motkáte s nejakým problémom, neviete ho dobre doriešiť a ten problém zrazu odíde takmer samovoľne, či nemám chváliť Boha a ďakovať za tento dar, ktorý sa vyriešil práve cez modlitbu Korunky Božieho milosrdenstva? Tu Božie milosrdenstvo ukazuje svoju silu i riešenie našich záležitosti.

Božie milosrdenstvo zakusujeme najmä vo sviatosti zmierenia. Ako sa pripraviť na túto sviatosť, aby sme dar odpustenia mohli čo najlepšie prijať do svojho života?

Dobrá príprava spočíva v dobrom spytovaní svedomia. To sa začína postavením sa do Božej prítomnosti v modlitbe a v prosbe Svätého Ducha o svetlo a silu vidieť stav svojej duše, svoje slabosti a hriechy. V určitom období môže poslúžiť aj písomná príprava. Príprave na sviatosť zmierenia venujte dostatočný čas i samotu v pobudnutí s Bohom. Úspech

dobrej svätej spovede do veľkej miery závisí práve od vlastnej prípravy.

Blahoslavený vladyka Gojdič je naším „svätým číslom“. Čím inšpiruje svojho nástupcu – vás?

Blahoslavený biskup Pavel Peter Gojdič je už v cieli, v nebi. Pripomína mi stále najdôležitejšiu myšlienku, že všetko moje úsilie musí smerovať k tomu istému cieľu, k získaniu neba, a to nielen pre mňa samého, ale aj pre mojich kňazov, bohoslovcov, rehoľníkov a pre všetkých mojich veriacich v metropolii. Všetko ostatné je pominuteľné, sú to „*iba prostriedky*“, ktoré sú však pre kresťanský život na tejto zemi veľmi potrebné.

Blíži sa rok viery. Ako by ste si priali, aby ho prežil každý veriaci človek?

Táto otázka je veľmi dobrá. Viete, bez viery si svoj život neviem predstaviť. Vlastne to by ani nebol život, iba živorenie. Človek, koruna tvorstva, musí vedieť o svojom počiatku, odkiaľ sa tu vzal a musí vedieť aj zmysel svojho života na zemi a cieľ, ku ktorému sa týmto pozemským životom uberá. Práve na tieto podstatné otázky života odpovedá živá viera v Boha. Všetci musíme byť za ňu

veľmi vďační, veď viera v Trojediného Boha je pre nás úžasný Boží dar.

Prežívame čas Kristovho vzkriesenia. Čo by ste radi odkázali čitateľom časopisu Prameň?

Keby Kristus nebol vstal z mŕtvych, márna by bola naša viera – hovorí sv. Pavol. Kristovo vzkriesenie je kľúčom k našej radostnej večnosti. Veriaci človek má žiť z veľkonočnej radosti stále. Cez každú dobrú sv. spoveď Ježiš Kristus v nás samých vstáva z mŕtvych a naplňa nás veľkonočnou radosťou z víťazstva nad diablom, nad hriechom a nad smrťou. Preto nik z ľudí nemá väčšiu radosť zo života, než veriaci človek.

Časopis Prameň patrí predovšetkým vám samým, milí bratia bohoslovci. Vzájomne sa ním povzbudzujte, inšpirujte ku konaniu dobra, k vzájomnej službe a k vzrastaniu vo viere. Zdieľajte sa navzájom so svojimi skúsenosťami v duchov-

nom živote a predbiehajte sa v konaní dobra. Vzájomne sa potešujte radosťou zo slávneho Kristovho víťazstva. Iste ste plní dobrých nápadov. Dávajte ich na papier, realizujte projekty na odovzdávanie viery a buďte zapálení ohňom Svätého Ducha. Pripravujete sa na kňazstvo, ktoré je také nádherné, ak sa správne pochopí a naplno žije s Ježišom. Už som vám veľa krát povedal, že iba kňaz, ktorý žije svoje kňazstvo naplno, na 100%, iba ten kňaz v radosť prežíva kňazskú službu. Naopak, ten, kto je kňazom iba na nejaký čiastočný úväzok, nemôže byť vo svojom kňazstve šťastný.

Prajem vášmu časopisu Prameň, aby všetkých čitateľov viedol cestou života k živému Prameňu, ktorým je zmŕtvychvstalý Ježiš Kristus. On pozná cestu, ktorá vedie do cieľa, do neba. On chce každého spasiť.

+ Ján Babjak SJ

Za rozhovor ďakuje redakcia

pozvánka na púť do Sanktuária Božieho milosrdenstva

Pozývame vás na Tretiu metropolitnú púť
Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku
do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove,
ktorá sa uskutoční **26. mája 2012** (sobota).

Viac informácií vo vašich farnosťiach.

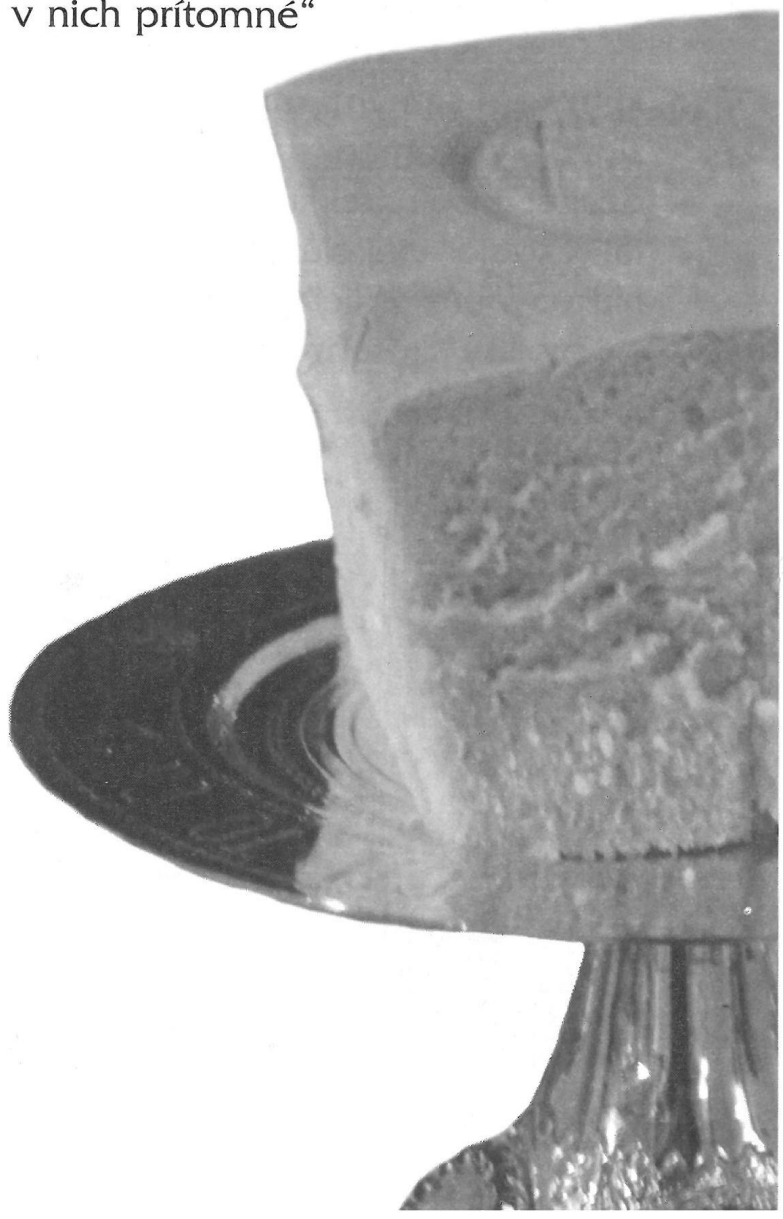

ŽIVOTODÁRNA MANNA

*P*redstavujem si čas, keď som bol ešte malé dieťa. Tak, ako všetci, aj ja som mal svoje sny. Jednou z detských túžob je stretnúť sa so svojim idolom, s postavou z najobľúbenejšej rozprávky, so speváčkou alebo spevákom... Keď som bol starší, uvažoval som aj nad tým, aké by bolo stretnúť sa s Kristom. Čo myslíte, o čom sníva človek, ktorý žije v tomto uponáhľanom svete? O peniazoch? Úspechu? Sláve? O šťastí? O veciach, v ktorých hľadá zmysel svojho života... Čo iné by malo byť pre kresťana snom, ak nie stretnutie sa so živým Kristom, so zmyslom života každého kresťana?

Prežívame čas Paschy, kedy si pripomíname Kristovu obeť na kríži a jeho slávne vzkriesenie. Obeť, ktorú priniesol za každého jedného z nás, za teba a za mňa. Ale nebola to len jednorazová záležitosť. Ako hovoria evanjelisti: „Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im, hovoriac: Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku“ (Lk 22, 19). „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28, 20b). Čo viac môže dodávať kresťanovi nádej, ak nie to,

že Kristus sám povedal, že ostáva s nami až do konca vekov? Kristus sa nám dáva každý deň v Eucharistii, dáva nám svoje telo a svoju krv. Ako hovorí Druhý vatikánsky koncil v konštitúcii Sacrosanctum concilium, je to obeť kríža, ktorá sa opakuje po celé stáročia. Rovnako včera, dnes a takisto aj zajtra. Nie je ohraničená časom, lebo „všetko, čím Kristus je, a všetko, čo urobil a pretrpel za všetkých ľudí, má účasť na Božej večnosti, takže presahuje všetky časy a stáva sa v nich prítomné“

(KKC 1085). Ale aký je môj a tvoj vzťah k jednému z najväčších darov, ktorý kedy svet dostal?

Eucharistia môže byť pre nás ako manna, ktorú dostali Izraeliti na púšti. Umierali, ale aj napriek priestupkom proti Zákonom Boh prichádza a dáva im životodarný chlieb. Rovnako aj dnes Boh prichádza a dáva životodarný chlieb, dáva život, po ktorom my, hriešni, túžime. Chce, aby sme každý deň zažívali Paschu, prechod od smrti do života.

Eucharistia má silu ako oheň, ktorý všetko zlé a nečisté spaľuje. Poznáme príbeh z hory Karmel, keď z neba padol Pánov oheň a strávil obeť, ktorú pripravil Eliáš. Oheň, ktorý pokoril vyznávačov Zlého; zničil všetko, čím chcel Zlý ukradnúť naše duše. A toto sa deje každý deň v našom vnútri, keď prijímame Eucharistiu. Ona ničí všetko, čím nás diabol obťažuje; všetko, čo nám berie život a nádej. Sám Kristus hovorí slovami platnými aj dnes: „Podďte ku mne všetci, ktorí sa námáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ (Mt 11, 28).

Je veľkým darom, že máme možnosť každý deň zažívať dotyk s Kristom, ktorý sa celý dáva len pre nás. On nám dal tento dar, aby

sme mohli žiť, aby sme mali stále pred očami príklad jeho lásky, jeho nepochopiteľnej obety na kríži, aby boli spálené všetky naše prehrešenia, aby naše pády boli vďaka nemu zárodkami nových začiatkov, aby sa smrť zmenila na život, aby sme už viac nemuseli otročiť hriechu, ale kráčať v ústrety jeho kráľovstvu.

Vďaka Eucharistii máme účasť na Božom živote, je pre nás nádejou na nové nebo a novú zem. skrze toto tajomstvo sa uskutočňuje dielo môjho i tvojho vykúpenia, lebo lámeme chlieb, ktorý je liekom nesmrteľnosti a protijedom, aby sme nezomreli, ale navždy žili v Ježišovi Kristovi. Lebo ako hovorí aj svätý Tomáš Akvinský, v tejto sviatosti je zhrnuté celé tajomstvo našej spásy.

Nachádzame sa vo veľkonočnom období, ktoré je plné plesania a radosti zo zmŕtvychvstalého Krista, prítomného každý deň aj v Eucharistii. O stretnutí s Kristom už nemusíme len snívať. Pretože sa s ním môžeme každý deň skutočne stretnúť v najsvätejšej Eucharistii.

Dominik Petřík, 2. ročník

NEDĚLA O TOMÁŠOVI

ANTIPASCHA

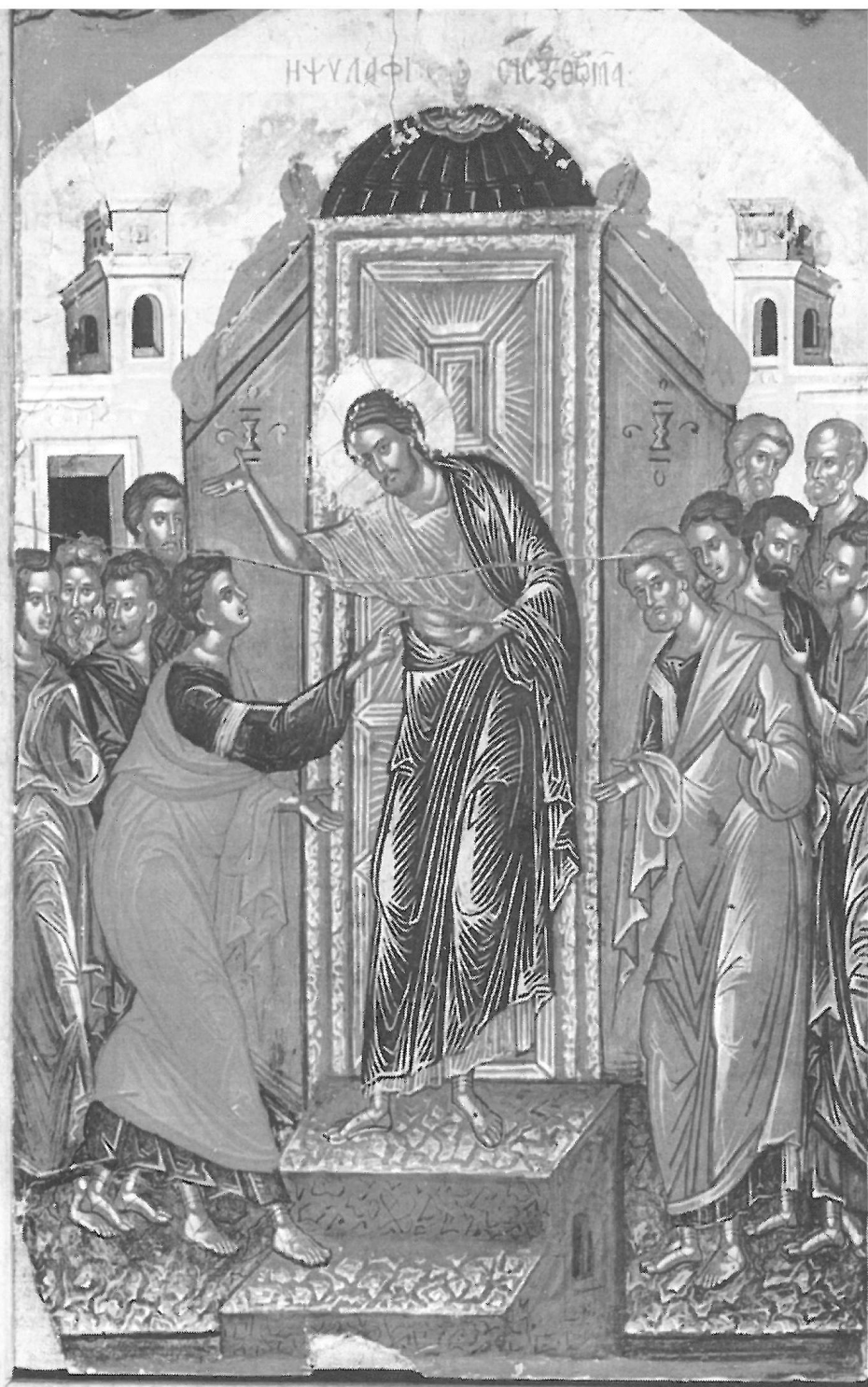
*N*apriek zatvoreným dverám Ježiš predstúpil pred učeníkov, daroval im nebojácnosť a pokoj. Potom povedal Tomášovi: „Prečo mi neveríš, že som vstal z mŕtvych? Daj sem svoju ruku, vlož ju do boku, pozri, lebo vďaka tvojej nevere všetci spoznajú moje utrpenie a vzkriesenie a s tebou budú volať: Pán môj a Boh môj, sláva tebe!“ (10. stichira sobotnej večierne sviatku Antipaschy)

Ôsmy deň po Pasche je zakončením Svetlého týždňa a je oslavovaný ako Nedela Antipaschy alebo Nedela o Tomášovi. Názov „*antipascha*“ znie vo význame „*namiesto Paschy*“. Vzhľadom na to, že deň Kristovho vzkriesenia je najväčšou a najdôležitejšou udalosťou vôbec, je potrebné sláviť ho nielen raz v roku, ako sa slávia veľké sviatky, ale každý ôsmy deň. Teda prvým takým dňom je Antipascha.

Prvý deň bol dňom spásy, ale tento deň je pripomienkou spásy. Antipascha je začiatkom cyklu ôsmych a zároveň prvých dní, teda nediel, keď si stále pripomíname Pánovo vzkriesenie. Tým, že je prvým a zároveň ôsmym dňom, je aj predobrazom nového večného dňa budúceho veku, ktorý bude jeden a nebude rozdelený nocou.

Táto nedela, nazývaná aj Tomášova, pripomína udalosti prvého a ôsmeho dňa vzkriesenia (porov. Jn 20, 19-30). Keď sa Kristus zjavil učeníkom, Tomáš medzi nimi nebol. Zo strachu pred Židmi sa ešte k učeníkom nepripojil. Keď sa vrátil k ostatným, nielen že neuveril tomu, čo mu povedali o vzkriesení Krista a jeho zjavení, ale úplne odmietal veriť, že Kristus vstal z mŕtvych, aj keď sám bol jedným z Dvanásťich. V prvom rade to bol strach, ktorý Tomášovi bránil, aby sa stretol s Kristom. Tento strach prerástol do pochybností a do nevery. Avšak Boh, dobrý Majster, v jeho pláne spásy čakal osem dní, aby umožnil Tomášovi overiť si pravdivosť jeho vzkriesenia. Tomáš najprv neveril, aby mohol neskôr o to pevnejšie vyhlásiť pred všetkými svoju vieru vo vzkriesenie. Keď Ježiš prichádza k učeníkom znovu cez zatvorené dvere, láme očakávania strachu, namiesto prenasledovateľov prichádza on sám – dokonalý pokoj. Na ikone tohto sviatku vidíme, ako Ježiš stojí uprostred jedenástich a skláňa sa k Tomášovi, ktorému odhaľuje znaky svojho umučenia a volá ho slovami: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebud’

neveriaci, ale veriaci!“ (Jn 20, 27). Ježiš dovoľuje, aby sa dotkol jeho Spasiteľného boku, z ktorého vyšla voda nášho krstu. Na ikone vidíme, že Ježišovo rúcho má na sebe zlaté pramienky svetla (tzv. assistu), vyjadrujúce prítomnosť božského, odkaz na Ježišovo božstvo. Aj keď má pred sebou fyzicky prítomného Krista, predsa sa mu on dáva zakúsiť ako Boh. Pri takejto skúsenosti Tomáš zvaný Dvojča už nemôže byť tým starým pochybujúcim Tomášom, ale je novým Tomášom, ktorý prvýkrát Ježišovi vyznáva: „Pán môj a Boh môj!“ Tomáš Dvojča už nemá identitu prvého neveriaceho, zanecháva svoje neverné „dvojča“ a nadobúda identitu veriaceho. Pán a Boh prechádza cez dvere jeho strachu a pochybností. Zároveň, ako ukazuje ikona, sa stavia na úroveň dverí, ktoré prijímajú lúče jeho božstva, aby nám ukázal, že odteraz on je Bránou, cez ktorú nevojde žiaden nepriateľ a strach. Kto cez túto Bránu vojde, bude spasený (porov. Jn 10, 7-9). On je Bránou, cez ktorú od tejto chvíle budú vchádzať apoštoli,

medzi nimi aj Tomáš, aby ohlasovali Vzkrieseného a skrze svoju skúsenosť prebúdzali vo svete neveru k viere, aby pominula dlhá noc nevery a mohol pre celý svet nastať nový večný deň, v ktorom budeme oslavovať víťazstvo Vzkrieseného a volať s Tomášom: „Pán môj a Boh môj!“

Alexander Duľa, 4. ročník

VÍTAZSTVO ZA MESTOM

Človek svojím životným štýlom vyprodukuje množstvo odpadu, ktorý vyhodí do kontajnera a viac sa oň nestará. Odpad je odvezený na skládku, kde ostáva dlhé roky. Tam hnije a zapácha. Takto sa človek zbavuje odpadu, ktorý by ináč iba zavadzal a nebol potrebný. Raz som pri takomto smetisku išiel. Poviem vám, nebol to pekný pohľad, ani vôňa nebola príjemná. Kto z nás by chcel žiť v takomto smrade a špine? Asi nikto. Niektorí by si možno časom zvykol, ale iste nie bez negatívneho vplyvu na jeho zdravie.

Podobne, ako produkuje materiálne odpad, svojimi skutkami vyrábame množstvo odpadu duchovného. Sú ním hriechy. Tiež zapáchajú a znepríjemňujú život nám i ľuďom okolo nás. Ak nazrieme do svojich životov, uvidíme konkrétny a mnohoraký vplyv týchto hriechov. Avšak tak sme si na ne zvykli, že sa ich už odstrániť zo svojich životov veľmi nesnažíme. Ich pach sa nám stal normálnym a prirodzeným.

Ježiš nás vidí v takomto stave a nechce, aby sme v ňom žili. Má pre nás pripravený lepší život. Možno si sa aj snažil týchto hriechov zbaviť a vyhodiť ich pred „panelák“, no po chvíli sa ocitnú zase pred dverami tvojho srdca a ty ich pomaly nevíšmavo púšťaš späť k sebe. Bojuješ

s nimi, zase do nich padáš a nakoniec si zúfaš. Nevládzeš žiť takýto stereotyp? Máš pocit, že moc hriechu je silnejšia ako tvoja vôľa vyhrať nad ním tvrdý boj?

Možno aj voláš na Pána a máš pocit, že sa nič nedeje? Božie slovo však hovorí. *„Jeho oči bedlia nad cestami človeka, všetky jeho kroky pozoruje on. Dá on, by sa k nemu vzniesol výkrik biedneho, výkriky úbohých vždy počuje. Bedlí nad národom aj nad každým človekom“* (Jób 34, 21.28.30). Boh vidí, aký si unavený znášať všetky pády na ceste za ním, všetky nepravosti, nepochopenie a bolesť. Nechce ťa v tom nechať samého. Pýtaš sa: *„Čo teda robiť? Kde ich zložiť? Kam ísť?“*

V období Veľkej noci nás chce Cirkev za ruku priviesť pod kríž nášho Spasiteľa, ktorý je zasadený na okraji mesta, kde sa dnes nachádzajú smetiská našich odpadkov. Tam hovorí posledné slová: *„Je dokonané.“* Áno, je dokonané. Ježiš dokonal obeť za môj aj tvoj hriech, v ktorom žiješ. Naplnil to, v čom spočíva celá podstata lásky. Dal sám seba. Ak postojíme pri kríži trochu dlhšie, zbadáme, ako mu stotník prebodáva bok, z ktorého mu vychádza krv a voda. Cirkevní otcovia v tomto prúde krvi a vody videli symbol dvoch základných sviatostí – Eucharistie a krstu. Tie sú

novým prúdom, ktorý tvorí Cirkev a obnovuje ľudí. Taktiež si spomínajú na stvorenie Evy z boku spiacého Adama. V hebrejskom jazyku slovo Adam znamená človek. Dnes je nanovo otvorený bok nového Adama, z ktorého sa môže narodiť nový človek. Môžeš ním byť aj ty! Môžeš sa okúpať v jeho krvi a vode. Nanovo sa môžeš očisťovať vo sviatosti zmierenia a Eucharistii, a nemusíš žiť v duchovnom smraďe svojich hriechov, ktoré ťa pomaly privádzajú k večnej smrti. Ježiš svojou smrťou na kríži porazil moc hriechu. A toto víťazstvo ti dnes nanovo ponúka. „*Uponížil sa, stal sa poslušný až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí a aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán! Na slávu Boha Otca*“ (Flp 2, 8 – 11).

Drahý Ježišu, klačím pri tvojom kríži a chcem ti vyznať, že som slabý a nedokážem sa zbaviť svojich hriechov. Dnes ťa nanovo pozývam do môjho života ako toho, ktorý sa na mňa z kríža pozerá milostivým pohľadom svojich očí. Pozývam ťa ako Pána nad životom a smrťou, mojou smrťou. Vezmi do rúk môj život a pretváraj ho na svoje víťazstvo. Amen

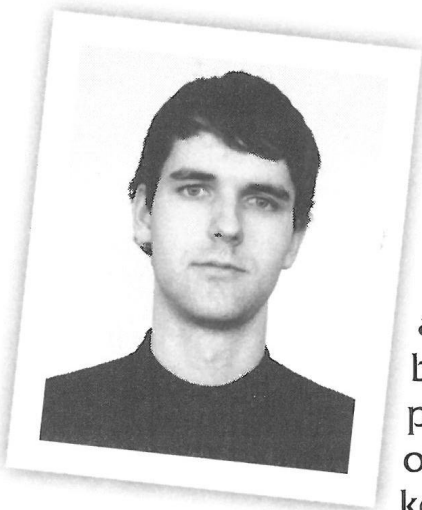
Matúš Verba, 4. ročník

10 STATOČNÝCH ODCHÁDZA

RÖZHÖVÖR S BRATMI ŠIESTAKMI

„*Šetko má svoj čas...*“ hovorí Kazateľ. Aj ukončiť formáciu v kňazskom seminári a vydať sa na cestu, na ktorú sa seminarista pripravoval a formoval sedem rokov. V tomto roku končí formačnú prípravu desať statočných Božích mužov, ktorí budú vyslaní do sveta ohlasovať Božie kráľovstvo. Vydajú sa na cestu kňazstva. So spomienkami na čas v seminárnom spoločenstve, so zážitkami z prípravy na celoživotné povolanie, sa podelili aj s nami.

ADAM MACKÖVJAK - KOJŠÖV

1. Témou čísla je Božie milosrdenstvo. Kedy si najintenzívnejšie zažil tento láskavý Boží dotyk?

Hmm. Rozmýšľam nad tým, či existuje spôsob, ako to merať. Keby ním boli emócie, spomenul by som moju poslednú generálnu sved'ku, keď sa mi po počutí slov rozhrešenia začali po tvári kotúľať obrovské slzy vďačnosti. Alebo na posledné chvály, keď z môjho srdca tryskala taká radosť z toho, že ma Boh pozná, že ... už viem, čo znamená, keď kráľ Dávid tancoval pred Pánom z celej sily a ako sa pri tom mohol cítiť. No uvedomujem si, že Boží Duch podnecuje takéto pocity len sporadicky a skôr mu ide o to, aby som ho hľadal nie kvôli týmto pocitom, ale kvôli nemu samému. A on je viac! Dokonca viac, ako ten najkrajší a najintenzívnejší pocit, ktorý môžeme tu na zemi zažiť. City nám totiž o Božej milosti voči nám hovoria iba to, že raz nám ju dáva a inokedy nie a to nie je pravda. Kľúčovým pojmom v tejto veci je viera. Len vďaka nej môžeme neustále prežívať Božiu lásku, aj keď sa občas cítim mizerne. To, že som neustále v jeho víťaznom tíme, aj keby som zažíval do konca života len samé neúspechy; to, že môžeme neustále milovať, aj keby o to nikto nestál. A tak si uvedomujem, že tou najväčšou milosťou pre mňa je, že aj napriek rôznym životným peripetiám Boží Duch vo mne ešte stále produkuje vieru. No nie je to milosť?

2. Čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí hľadajú zmysel života?

Hľadajte záľubu v ťažkých veciach, lebo to je ten najľahší spôsob kráčania po ceste svätosti.

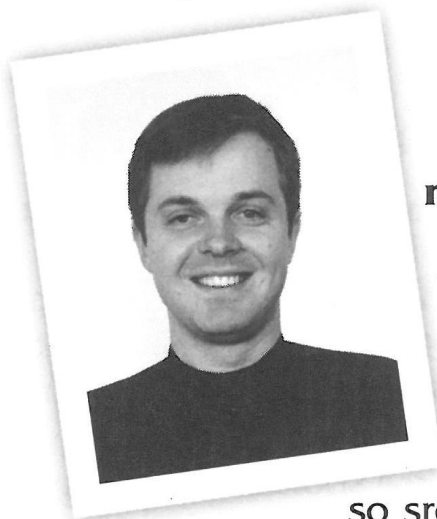
MIROSLAV SENTIVAN - PČOLINĚ

1. Čo je podľa teba najdôležitejšie vo formácii seminaristu?

Modlitba! Učiť sa nachádzať si čas pre Boha nielen v liturgických modlitbách, ale aj v osobnej modlitbe. Nachádzať si jednoducho čas pre Boha. Mať s ním osobný vzťah. Skúsenosť, že je naozaj živým Bohom, ktorý po nás túži. A túži po stretnutí každý deň. Túži sa s nami rozprávať. Dôležité je byť pozorný a počúvať, čo hovorí do môjho života. Vnímať, ako sa prihovára cez Božie slovo, ľudí, situácie... Vidieť ho v tom všetkom, čo prežívame, že je s nami. Že nám chce pomáhať v každodennom živote, vo všetkých ťažkostiach, ktoré máme... Je v tom s nami.

2. Čo by si chcel odovzdať ľuďom, ku ktorým budeš poslaný?

Najviac by som chcel a verím, že toto chce aj Boh, odovzdávať ľuďom živého Krista. Aby som to, čo zažívam s Bohom, odovzdával ďalej. Byť svedkom a jednoducho svedčiť svojím životom o tom, že Ježiš je živý a naozaj vstal z mŕtvych. Aby to ľudia na mne videli. Túžim, aby to bola pravda v mojom živote. Určite by som chcel, aby ľudia zažívali, že Boh ich miluje takých, akí sú a túži po nich, po ich životoch. Po tom, čo prežívajú, nad čím sa trápia a že im chce pomáhať. Že sú preňho ako perly, ktoré hľadá kupec v podobenstve a keď ich nájde, predá všetko, čo má, aby ich mohol kúpiť. Tak vzácni sú preňho ľudia.

TOMÁŠ MIKUNDA - TREBIŠOV

1. Čo je podľa teba pre život v seminári najdôležitejšie?

Je toho viac. Určite ochota vstúpiť do nových vzťahov a otvoriť sa pre nové spoločenstvo a nových bratov. Ďalej túžba po rozvíjaní svojho vzťahu s Bohom a po jeho hlbšom spoznávaní skrze Božie slovo a osobnú modlitbu. A napokon ochota vložiť sa do služby v seminári (v Cirkvi) so srdcom. Teda otvorenosť vo vzťahu voči človekovi a voči Bohu.

2. Čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí hľadajú svoje povolanie?

Stačí byť otvoreným pre každú výzvu, ktorú má Boh pre teba pripravenú. Povolanie je stále len cestou, nikdy to nie je cieľ. Či je to kňazstvo, či rehoľa alebo manželstvo, stále je to pomôcka na ceste k spáse, ku ktorej povoláva Boh. Stačí byť otvorený, pýtať sa Boha a vnímať, kde tvoje srdce nachádza pokoj a radosť.

LUKÁŠ ŠOLTÝS - MALÝ LIPNÍK

1. Máš obľúbenú modlitbu, ktorá ti počas formácie prirástla k srdcu?

Pred vstupom do seminára bol môj modlitbový život klasický. Asi ako každého mladého človeka, ktorý chodí do chrámu na sv. liturgie a modlí sa to, čo sa modlí v chráme, samozrejme k tomu modlitba ráno a večer vlastnými slovami, s Božím slovom a Ježišova modlitba. V seminári sa mi zmenil pohľad na modlitbu Cirkvi a pomaličky som spoznával a stále spoznávam krásu modlitieb, ktoré ma veľmi obohacujú a naplňajú môj vzťah so živým Kristom. No najviac mi k srdcu prirástla modlitba večierne. Veľmi som si ju obľúbil a stala sa aj mojou osobnou modlitbou, ktorá mi dáva pociťovať Božiu prítomnosť a lásku.

2. Čo z denného programu seminára by si si chcel uchovať aj v kňazstve?

Z mnohých dobrých vecí najmä presný vyhradený čas na modlitbu. Viem, že je to ťažké, lebo keď sme chodili domov na prázdniny, bolo veľmi ťažké si tento čas určiť. Ale na druhej strane, keď to človek vezme vážne, je možné si ho skutočne určiť aj zachovať. Len treba chcieť. Je normálne, že z vážnych dôvodov príde aj nejaká odchýlka. Preto si myslím, že toto je veľmi dôležité v kňazskej službe, ktorá ma čaká. Čas strávený v modlitbe je dôležitý nielen pre kňaza, ale aj pre každého laika.

VLADISLAV MARČÁK - ĽUTINA

1. Mohol by si nám priblížiť tvoju najkrajšiu spomienku na seminár?

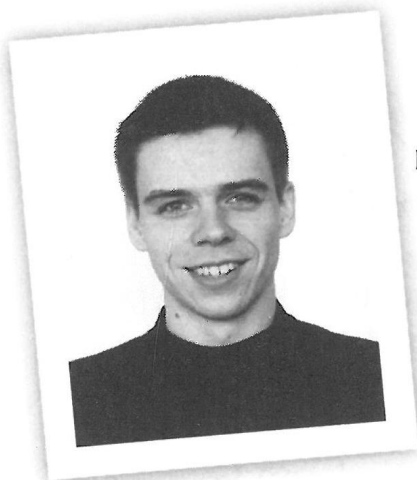
Spomienok je veľa. Ťažko vybrať najkrajšiu. Veľmi rád si spomínam na chvíle, keď sme boli spolu s bratmi niekde na výlete. Na spoločenstvo bratov, ktoré mi dalo hneď po Bohu asi najviac. Spoločenstvo je to, čo každý z nás potrebuje a spoločenstvo, ktoré kráča v ústrety Pánovi a s Pánom je dar.

2. S akým heslom chceš kráčať ty v ústrety kňazskej službe?

Čo sa týka hesla, sprevádzať ma bude citát od žalmistu: „*Hľa, prichádzam. Vo zvitku knihy je napísané o mne, že mám plniť tvoju vôľu. A to chcem, Bože môj, hlboko v srdci mám tvoj zákon*“. Chcem kráčať hlavne v Božej vôli a plniť jeho vôľu, lebo len vtedy bude môj život a moja služba prinášať ovocie.

PATRIK MALARČÍK - SULÍN

1. Počas formácie v seminári si spieval aj v Zbore sv. Romana Sladkovevca. Čím ťa najviac obohatil tento čas?

Spievanie v zbore ma obohatilo o skúsenosť intímnej modlitby, v ktorej som mohol vnímať lásku Boha, túžbu po ňom a jeho milostiach. Spev a hudbu som vždy prežíval ako vyjadrenie môjho srdca, plačúceho nad spáchanými hriechmi i srdca, ktoré ďakuje, chváli a oslavuje Boha za jeho dobrotu a lásku.

Každú sv. liturgiu som prežíval ako účasť na nebeskej liturgii oslávenej Cirkvi a tiež aj vyspievané slovo Boha, hovoriace k môjmu srdcu. Nezaбудnem ani na spoločnosť bratov, množstvo duchovných i veselých zážitkov s nimi doma i v zahraničí. Aj vďaka zboru som získal pohľad: „Každý z nás je iný, a pritom dôležitý. Sme Cirkvou putujúcou do neba, kde každý svojím darom prispieva k plnšej a vznešenejšej oslave Boha. Cirkev, ako aj zborový spev, nie je o mne, ale o spoločnosti, ktoré spája život v Kristovi“.

2. Na čo sa najviac v kňazstve tešíš a prečo?

Prežívam radosť z toho, že budem mať milosť ešte viac prežívať blízkosť a intímne spojenie s Kristom. Teším sa na každú službu, vyplývajúcu z Kristovho kňazstva, najmä na slávenie Eucharistie, vysluhovanie sviatostí a ohlasovanie radostnej zvesti.

MARTIN KOZEJ - HUMENNÉ SÍDL. PŮD SOKOLEJŔM

1. Dokázal by si opísať seminár tromi vetami?

Je dosť ťažké zhrnúť sedem rokov do troch viet. Skúsím to takto: Čas strávený v seminári mi dal strašne veľa, hlavne množstvo bratov, ktorí boli nápomocní vždy, keď som ich potreboval, ale tiež otcovia, ktorí nás pre kňazstvo formovali ako svojich vlastných synov – čiže pevnou, no zároveň láskavou otcovskou rukou. Ale na jednu osobu zo seminára isto nezabudnem – otec Ján Karas – otec zlatého úsmevu.

2. Koho zo svätých (alebo blahoslavených) si vyberáš za svoj vzor v tvojom kňazskom povolaní?

„Nebojte sa byť Kristovými svedkami!“ Slová pápeža, ktoré ich opakoval vždy a všade, a na ktorých stál aj jeho pontifikát. Priateľ chorých, kamarát mladých – blahoslavený Ján Pavol II. Toto je človek, ktorý svedectvom svojho života ovplyvnil mnohé životy ľudí, môj nevynímajúc, a preto je aj mojím vzorom odovzdania sa v plnosti do Božích rúk.

VERNÝ DŮKONCA

„Vzkriesenie ukrižovaného Krista je základným kameňom kresťanskej viery, na ktorom neotrasiteľne stojí učenie Kristovej Cirkvi. Je tým slnkom, pred ktorým uteká akákoľvek temnota materializmu a bezbožnosti. Je tvrdou skalou, na ktorej sa rozbíjajú všetky útoky nepriateľského tábora. Preto má byť naša radosť veľká, pretože po krátkom čase prebývania v tejto krajine sľz vďaka Kristovmu zmŕtvychvstaniu prechádzame zo smrti

do života,“ napísal vladyka P. P. Gojdič veriacim v časopise Cyril a Metod v roku 1948.

Peter Pavol Gojdič. Muž naplnený láskou, pokorou a múdrosťou. Túžil žiť v tichu a v askéze v baziľiánskom monastieri na Černečej hore pri Mukačeve a tak slúžiť Bohu. Avšak Božie plány boli iné. V roku 1926 bol menovaný za apoštolského administrátora Prešovskej eparchie. Pri svojej inštalácii ohlásil program svojho apoštolátu: *„S pomocou Božou chcem byť otcom sirôt, pomocníkom chudobných a tešiteľom zarmútených“*. Za svoje biskupské heslo si zvolil jednoduchú, no veľmi výstižnú vetu: *„Boh je láska, milujme ho“*. Svoj program a heslo naplňal vlastným životom. Zakladal sirotince, školy, podporoval vydávanie duchovnej literatúry. Veľmi mu záležalo na mladých. V niekoľkých listoch, či príhovoroch vyzýval rodičov i mladých, aby si chránili vieru a vyhýbali sa bezbožnosti, ktorou by si mohli zničiť dočasný, no najmä večný život. Bol fackou v Kristových rukách, veď: *„Boh je láska a preto všetko, čo robí, robí z lásky. Od bezhraničnej lásky Boha zapalujú sa chladné srdcia ľudí a naplňajú sa láskou. Vzkriesenie Ježiša nám jasne hovorí, že jeho smrť na kríži nebola znakom jeho slabosti, ale jeho hrdinskej trpezlivosti a nekonečnej lásky“*.

Vladyka Pavel bol význačný vrúcnou láskou k eucharistickému Spasiteľovi, ktorú neustále posil-

ňoval adoráciou pred Sviatosťou. Vyjadril to aj v biskupskom erbe, v ktorom jelene pijú vodu, vytekajúcu z Božského Srdca. „*Jak jeleň túži za vodou, ja Pane dychtím za tebou*“ (Ž 42,2). „*Pán je môj Pastier... vodí ma k tichým vodám... dušu mi osviežuje*“ (Ž 23,1n).

Už v mladosti urobil rozhodnutie, že všetko zlé, čo sa mu stane, obetuje za hriechy sveta. „*Tu môže pomôcť jedine zvláštna Božia milosť, ktorú sa celý kresťanský svet musí snažiť dosiahnuť pokornou a vreľou modlitbou,*“ povedal v jednom z príhovorov. Vladyka, ktorého ľudia nazývali mužom zlatého srdca, pomáhal, kde sa dalo. Počas zložitých podmienok Slovenského štátu sa všemožne snažil pomôcť židovskému obyvateľstvu. Samotný biskup spolu s kňazmi vypisoval falošné krstné listy (bez nútenia ku krstu). Na základe predloženého krstného listu sa tak príslušník židovskej rasy mohol vyhnúť koncentračnému tábore. Túto snahu ocenil štát Izrael, keď mu udelil titul Spravodlivý medzi národmi. Samozrejme, láska býva vždy niekomu trňom v oku. A keďže sa jeho osoba stala

pre Slovenský štát nežiaducou, ponúkol v Ríme svoju abdikáciu. Pápež ju nielenže neprijal, ale vymenoval ho za prešovského sídelného biskupa. S nástupom smutne slávnych 50. rokov musel čeliť veľkému tlaku komunistov, ktorí mu za zradu pápeža a Katolíckej

cirkvi sľubovali veľké výhody. Keďže zostal verný, postupne ho izolovali. 11.–15. januára

1951 ho vo vykonštruovanom procese s tzv. vlastizravnými biskupmi (Gojdič, Buzalka, Vojtašák) odsúdili na doživotie. Neskôr trest znížili na 25 rokov väzenia. Mal vtedy 66 rokov a podlomný zdravotný stav.

Vladyka Gojdič bol stále odovzdaný Božiemu milosrdenstvu, o čom svedčia aj jeho slová:

„*Veru neviem, či by bolo hodno zameniť korunu mučeníctva za dva, či tri roky na slobode. No ja to ponechám na milého Pána Boha, nech on rozhodne*“. Do nebeského domova odišiel v deň svojich narodenín, ako si to sám želal 17.7.1960.

4. novembra 2001 ho bl. Ján Pavol II. na Svätopeterskom námestí vyhlásil za blahoslaveného.

Michal Vadrna, 4. ročník

NEMOŽNÉ

„Nevládny som a kráčam sám, po ceste, ktorú nepoznám. Kto ma nasýti? Kto smäd utíši? Kto ma pritúli? Už nevládzem ísť“.

Určite sa vám to už stalo: zapnete telku a žiaden kanál nevysielala. Skočíte do bazéna s osviežujúcou vodou a vynoríte sa suchý. Alebo... položíte ruku na rozpalenú dvojplatničku a nič, úplne nič sa nestane. Hlúposť? Táram nezmysly, ktoré sú nemožné? Prečo si potom myslíme, že keď prídeme k nekonečne milostivému Bohu, je možné, aby s nami nechcel nič mať?

Alebo, keď sa ponoríme do jeho lásky, že nás to vôbec nezmení? Odkiaľ v nás pramení istota, že keď nebudeme robiť to, pred čím nás Boh varuje, skrátka, keď sa budeme dotýkať hriechu, že sa nám nič zlé nestane? Či je možné, aby ten, ktorý je zdrojom všetkého dobra, lásky a prijatia, zaobchádzal s nami ako nejaký terorista?

Dá sa vôbec predstaviť, aby ten, ktorý miluje človeka tak bláznivo, že je kvôli hlbšiemu vzťahu s ním a večnej záchrane ochotný vzdať sa úplne všetkého, aby sa správval ako egoistický a necitlivý odľud? Ruku

na srdce, ako často si ho presne takto pokrivené predstavujeme?

Pointa je v tom, že hoc by sme ako chceli, nie Pán Ježiš je ten, kto sa potrebuje zmeniť. Sme to my a naše zmýšľanie o ňom. Práve ono je tým, čo nemožné veci považuje za normálne a možné za nenormálne. Je to však inak...

Niekedy uvažujem, ako sa museli cítiť Pánovi učeníci, keď sa im po tom, čo vykročili za svojim majstrom, úplne prevrátil systém možných a nemožných vecí. Zistili,

že sa dá prežiť aj bez klamstva a okrádania, byť šťastný v neúspechu, milovať nepriateľov... Videli, ako beznádejne slepí vidia, chromí chodia, mŕtvi ožívajú, chudobným sa hlása radostná zvesť... Chcete to zažiť tiež?

V období, keď sa s celou Cirkvou pripravujeme na obnovenie tajomstva tej Najmožnejšej veci: vlastnej smrti a zmŕtvychvstania, ktoré sme už s Pánom zakúsili pri našom krste, prichádzajú chlapci z kapely Anastasis s novým albumom neMožné. Ním pozývajú každého, pre koho sa smrť a zmŕtvychvstanie stali pre rôzne dôvody nemožnými, aby znovu naplno vykročili za tým, ktorý nikdy nesklame. Ktorý

jediný je schopný previesť nás cez akúkoľvek smrť. Pre ktorého naozaj nič, ale naozaj nič nie je nemožné. Volajme v nádeji s nimi: „*Pane, za tebou túžim ísť, len s tebou kráčať chcem, Pane, za tebou túžim ísť, len s tebou dýchať smiem*“.

Adam Mackovjak, 6. ročník

Objednávky CD: anastasisband@gmail.com;
(CD: 6,50 € + 1,60 € poštovné)

ČO PRE NÁS UROBIL?

Pre nás vstal z mŕtvych,
aby nám ukázal, že smrťou
sa nič nekončí.

Pre nás bol ukrižovaný,
aby pribil na drevo kríža
naše hriechy.

Pre nás šiel krížovou cestou,
aby nám ukázal príklad, ako
niesť svoje kríže.

Pre nás sa dal odsúdiť a nič
nenamietal,
aby sme neboli súdení my.

Pre nás sa dal chytiť do rúk
svojich vrahov,
aby nám ukázal, že Božia
vôľa sa musí naplniť.

Pre nás žil a učil na zemi,
aby sme dostali príklad,
ako máme žiť.

Pre nás si vyvolil dvanásť,

aby nám ukázal, že Boh
počíta aj s takýmito rybármi.

Pre nás prišiel na tento
svet,
aby nám ukázal, že náš
život má veľkú hodnotu.

Pre nás prišiel na tento
svet,
aby nám ukázal, že láska
je to najdôležitejšie v živote.

Pre nás prišiel na tento
svet,
aby nám ukázal, že Boh nás
miluje viac ako si dokážeme
predstaviť.

Každý deň pre nás robí ešte
niečo...

... dáva nám nový deň...

... vždy novú šancu vrátiť
sa k nemu.

Lukaš Kireš, 4. ročník

ZÁBAVNÍK

Drahí priatelia!

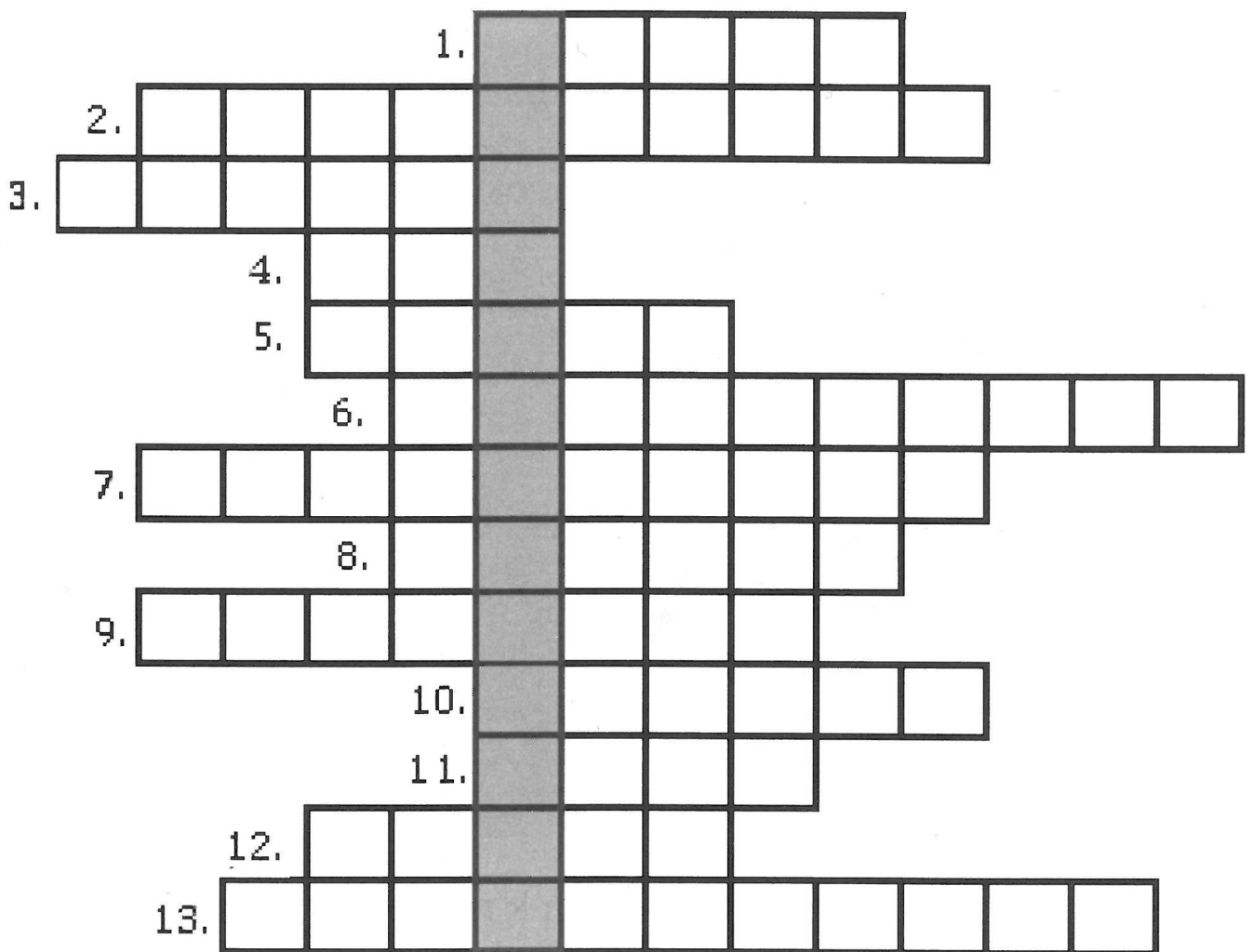
Ďakujeme vám, že ste sa zapojili do našej riešiteľskej súťaže aj v minulom čísle. Úlohu ste hravo zvládli. Šťastným výhercom osemsmierovky sa stáva **Mária Tiňová zo Zámutova**. Blahoželáme jej a zasielame peknú vecnú cenu.

V tomto veľkonočnom čísle sme pre vás pripravili tajničku. Týka sa predovšetkým Svätého písma, v ktorom sú ukryté odpovede na dané otázky. Vašou úlohou bude doplniť tajničku a napísať žalm, v ktorom sa daný verš tajničky nachádza. Prajeme vám veľa požehnaní pri lúštení a hľadaní odpovedí.

Lebo je veľké jeho TAJNIČKA voči nám.

(Vaše odpovede zasielajte na adresu: Redakcia časopisu Prameň, Sládkovičova 23, 080 01 Prešov, alebo na e-mail: pramengks@gmail.com)

Tajnička:

1. Ktorý evanjelista začína svoje evanjelium rodokmeňom Ježiša Krista?
2. Máriin chválospev
3. Kto pomazal Šaula za kráľa?
4. Čo je lampou tela?
5. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží.
6. Deuteronomium (inak povedané)
7. Zachariášov chválospev
8. Meno muža, ktorému sú adresované Skutky apoštolov
9. Meno muža, o ktorom Ježiš povedal: „*Toto je pravý Izraelita, v ktorom niet lesti*“.
10. Kto velebil Boha slovami: „*Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka...*“?
11. Hebrejský názov Pentateuchu
12. Kto je autorom Žalmu 51 (50)
13. Siedme Božie prikázanie

Ide medveď po lese a stretne zajaca.

- Kam ideš, medveď?
- Nakupovať do Rakúska.

Zajac na to:

- Išiel by som s tebou, ale nemám pas.
- To nič, skoč mi do vrecka.

Prídu k colnici a colník sa pýta medveďa:

- Medveď, čo to máš vo vrečku?

Medveď si tľapne po vrečku:

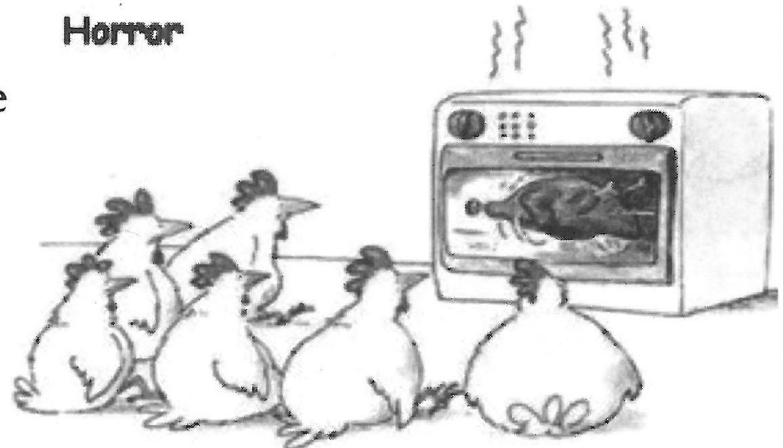
- Fotku zajaca!

Vo vlaku cestuje rabín a katolícky kňaz. Po dlhej náboženskej debata kňaz hovorí rabínovi:

- Veľmi by som vás chcel vidieť jesť šunku.
- To môžete, - odpovedá rabín.
- Keď mi ju ponúknete na vašej svadbe.

Araška kúpe dieťa v horúcej vode. Náhle príde jej manžel a prekvapene sa pýta:

- Araško, čom trimeš toto dzecko za uši?“
- Ta čoše mam oparic? – zareaguje žena pohotovo.

AHOJTE KAMARÁTI !

A už je to tu! Po pôstnom čase, keď sme sa snažili z lásky k Bohu niečo si odriekať, prichádza Veľká noc. Sviatok Kristovho vzkriesenia i Sviatok Božieho milosrdenstva. Pre nás miništrantov je to čas, keď sa snažíme pomáhať v chráme. Niektorí sa možno tešíte na vodu, šibačku, čokoládové vajíčka. Tešíte sa aj na to, čo nám chce náš priateľ Ježiš cez tieto sviatky povedať? Kúsok z toho vám dnes prezradím.

Určite, milí chlapci, ktorí sa pomaly ale iste premieňate na mužov, máte radi prírodu, lezenie po stromoch a dobrodružstvo v lese. Super vecou je, že ak chceme ísť na dlhšiu túru a nechceme sa stratiť, môžeme si zobrať mapu. Vďaka nej môžeme ísť pekne po značkách, až kým sa dostaneme na naše vysnené miesto. Ale nie všetky miesta v prírode sú bezpečné. Určite ste počuli o ba-

žinách. Sú to nebezpečné blatisté miesta, kde sa dá ľahko zapadnúť. Až tak, že sa človek nemôže sám vyhrabať a môže zomrieť.

Porozprávam vám príbeh o Paľkovi. Tento modrooký chlapec bol s lesom veľký kamarát. Veľmi rád sa túlal prírodou a objavoval jej tajomstvá. Rodičia ho veľmi ľúbili aj napriek tomu, že im robil starosti. Trápiho ich, že ich nepočúva a často si robí, čo chce. Zvlášť mama často zdôrazňovala: „Paľko, nie že sa zatúlaš až do bažín!“ V jedno popoludnie sa Paľko rozhodol, že to aj napriek mamkinmu zákazu vyskúša. Vybral sa priamo k bažinám a stalo sa, čo sa nemalo stať. Paľko zapadol do bahna a začal sa ponárať. Bol úplne sám. Čím viac sa snažil z blata vytiahnuť, tým viac zapadal. Po líkach mu začali stekať slzy. Plakal za mamkou, že ju nepočúvol, že ju už asi ani neuvidí. V tom sa k nemu rozbehol akýsi bradatý chlapík. Silne mu stisol ruku a pomaly ho začal z bahna vyťahovať. Paľko vedel, že tomuto neznámemu chlapíkovi vďačí za svoj život.

Často sa aj nám môže stať, že nepočúvame rodičov a robíme, čo chceme. Zabúdame na značky, ktoré nám dal Boh. Týmito značkami je aj desať Božích prikázaní. Spadneme do bahna a začneme sa ponárať. Sami sa z neho nemôžeme vytiahnuť. Vyslobodiť nás môže jedine Ježiš a miesto, kde to robí, je svätá spoveď.

Milí kamaráti, prajem vám aj sebe, aby sme sa vždy, keď spadneme do blata hriechu, nechali vytiahnuť Ježišom Kristom. Kristus vstal z mŕtvych. Tak vstaňme aj my s ním!

Ján Dvorščák, 1. ročník

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ, n. f.

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ bol zriadený v roku 2001 prešovským sídelným biskupom. Jeho účelom je podporovať vzdelávanie seminaristov, kňazov, biskupov, žiakov gréckokatolíckych cirkevných škôl i laikov a rozvíjať duchovné a kultúrne hodnoty Gréckokatolíckej cirkvi a tiež chrániť ľudské zdravie.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.

Číslo účtu : 4008089095 / 7500

IBAN: SK18 7500 0000 0040 0808 9095

Adresa: sv. Ján Krstiteľ, n. f.

tel.: +421 051/75 673 80

fax: +421 051/75 673 77

e-mail: urvinitka@unipo.sk

IČO: 36167126

DIČ: 2021617664

SWIFT kód: CEKOSKBX

Správca fondu: Mgr. Jozef Urvinitka

Sládkovičova 23

080 01 Prešov

Z celého srdca ďakujeme všetkým dobrodincom, ktorí darovali svoje prostriedky alebo poukázali 2% z dane pre Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ. Nech Pán vo svojej štedrosti požehná vás i vašich blízkych za dobré dielo, ktoré ste týmto pre jeho Cirkev vykonalí.
Pán Boh zaplať!

Za všetkých dobrodinco, darcov, čitateľov a priateľov časopisu Prameň obetujeme každú sobotu veľkú večiereň. Za vás a na vaše úmysly obetujeme sv. liturgiu 22.apríla 2012 - v Nedeľu myronosičiek.

Navštívte naše web - stránky: www.unipo.sk/pracoviska/gks
www.gojdic.sk

Redakcia

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE: ThDr. Miroslav Dancák, PhD. ŠÉFREDAKTOR: Marek Baran
GRAFICKÁ ÚPRAVA: Pavol Dancák, Jozef Petričko, REDAKTORI: o. Jozef Paraska CSsR,
Alexander Duľa, Maroš Sejka, Pavol Burda, Pavel Grega, Martin Terkanič

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA: PhDr. Valéria Juríčková, PhD.

FOTO, FOTO OBÁLKA: ©Dominik Petrik, Miroslav Dargaj, Michal Vadrna

ADRESA REDAKCIE: Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

www.gojdic.sk, www.unipo.sk/pracoviska/gks

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.

Vydané: apríl 2012, ročník XVIII., akademický rok, 2011/2012

Open Day

Deň otvorených dverí
Gréckokatolícky kňazský seminár v Prešove

2. jún 2012
sobota

 rozhovor s predstavenými

 prehliadka seminára

 koncert gospelovej skupiny Anastasis

 program pre najmenších
(hry, strelba z luku, šerm)

 workshopy

Viac informácií na www.gojdic.sk